

MIT KELL TUDNIA ANNAK, AKI DÁNIÁBAN ÉLNE, DOLGOZNA?

DÁNIA

Terület: 43 100 km²

Főváros: Koppenhága

Tartományok száma: 5

Népesség: ~ 5,7 millió fő

Beszélt nyelvek: dán, feröeri, grönlandi, német, angol

Fizetőszköz: dán korona

1. BEUTAZÁS, TARTÓZKODÁS, BEJELENTÉSI KÖTELEZETTSÉG

A magyar állampolgárok érvényes **személyazonosító igazolvánnyal vagy útlevéllel** léphetnek be Dánia területére, és **3 hónapig** (a Dániában állást keresők esetén 6 hónapig) további kötelezettségek nélkül tartózkodhatnak az ország területén.

Amennyiben életvitelszerűen, munkavégzés céljából 90 napnál hosszabb ideig kíván Dániában tartózkodni, akkor a lakóhely szerint illetékes dán Regionális Közigazgatási Hivatalban uniós állampolgároknak kiállított **tartózkodási igazolásért** (EU-opholdsbevis) kell folyamodnia. Az eljárás során igazolni kell a tartózkodási célt (a kereső tevékenységet érvényes munkaszerződéssel, a tanulmányi célú tartózkodást iskolalátogatási igazolással), valamint a dániai lakhatás körülményeit (bérleti szerződés, tulajdoni lap, befogadó nyilatkozat, stb.).

Az eljárásról részletes angol nyelvű tájékoztató olvasható a Regionális Közigazgatási Hivatal weboldalán (www.statsforvaltningen.dk), ahol a kitöltendő adatlap (OD1, Application for EU-residence certificate) is letölthető.

A fentiek szerint kiállított uniós tartózkodási igazolást az illetékes Regionális Közigazgatási Hivatal levélben juttatja el a kérelmező részére. Ennek birtokában a lakóhely szerint illetékes önkormányzatot (kommune) kell felkeresni, ahol kiállítják a személyi azonosító számot (CPR-szám) tartalmazó **személyi azonosító kártyát** (sygesikringsbevis/sundhedskort, az ún. „sárga kártya”). **A kártya laccimkártyaként, személyazonosítóként, adóazonosítóként és egészségbiztosítási kártyaként is szolgál.** Három hónapnál rövidebb munkavállalás esetén a dán hatóság nem állít ki CPR kártyát, ebben az esetben ún. adókártyára van szükség.

Az újonnan Dániába érkezett álláskereső, munkavállaló, diákok részletesen és mindenre kiterjedően tájékozódhatnak a Dán Bevándorlási Hivatal (Udlændingestyrelsen) e célból működtetett, angol nyelven is hozzáférhető honlapján (www.newindenmark.dk).

2. ÁLLÁSKERESÉS, MUNKAVÁLLALÁS

Munkavállalási feltételek

2009. május 1-jétől a magyar állampolgárok munkavállalási engedély nélkül, szabadon vállalhatnak munkát Dániában.

Javasoljuk, hogy csak akkor utazzon ki Dániába, amikor már megtalálta azt a dán munkaadót, akivel munkaszerződést kíván kötni,

és rendelkezik szálláslehetőséggel is. Emellett fontos tudni, hogy **Dániában legalább középszintű angol vagy dán nyelvtudás nélkül nagyon nehéz elhelyezkedni.** Azok számára, akik már rendelkeznek CPR- számmal, az önkormányzatok rendkívül kedvező feltételekkel, sok esetben ingyenesen kínálnak dán nyelvtanfolyamokat.

A munkaviszonyt nem kell bejelenteni a dán bevándorlási hivatalnál, de a munkavállalónak regisztráltatnia kell magát az illetékes regionális közigazgatási hivatalnál.

A munkaadó kötelessége, hogy a foglalkoztatási jogviszony megkezdésekor írásbeli dokumentumot állítson ki a munkavállaló számára a foglalkoztatás minden feltételéről. Dániában a munkaszerződésnek tartalmaznia kell a fizetési feltételeket, a munkavégzés helyét, a munkaidőt, az éves szabadság mértékét, a felmondási idő hosszát, továbbá, hogy a foglalkoztatásra mely kollektív megállapodás szerint kerül sor. A munkaviszony hosszára vonatkozóan nincsenek jogszabályi előírások. **Dániában nincs meghatározott minimálbér.**

A munkaviszony megszűnése esetén a munkáltató igazolást ad a foglalkoztatás időtartamáról, a fizetett munkabérről és a munkaviszony megszűnésének okáról. A kiadott adatlapon a befizetett adók és tb-járadékok is szerepelnek.

Álláskereső

A dán Foglalkoztatási Minisztérium angol nyelvű honlapot (www.workindenmark.dk) működtet, melyen a potenciális munkavállalók tájékozódhatnak és böngészhetnek a megbízható forrásból származó állásajánlatok között.

Az állásközvetítő ügynökségek szinte minden ágazatban közvetítenek munkavállalókat. Az esetleges visszaélések elkerülése érdekében érdemes előzetesen tájékozódni a legálisan működő cégekről, az Ön jogairól, kötelezettségeiről.

3. ADÓZÁS, TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁS, ÁLLÁSKERESÉSI ELLÁTÁS

Adózás

Dánia és Magyarország között érvényben levő kettős adóztatás elkerülését célzó egyezmény értelmében **a megszerzett jövedelem után csak az egyik tagállamban adózik.** A munkavégzés helye szerinti tagállamban adózik a nem önálló munkáért kapott fizetés vagy más hasonló térítés után, ha

- a munkavégzés időtartama meghaladja a 183 napot, vagy
- a munkavégzés időtartama kevesebb, mint 183 nap, de a fizetést a munkavégzés helye szerinti illetékeséggel bíró munkáltató vagy annak telephelye biztosítja.

Főszabály szerint a Dániában végzett munkáért kapott jövedelem után Dániában kell adózni. Az állami jövedelemadó mellett az önkormányzatok is vetnek ki eltérő nagyságú adókat a helyi közszolgáltatások finanszírozására.

Mennyi adót kell fizetni?

Dániában a személyi jövedelemadó a jövedelmektől függően progresszíven emelkedik, a munkaadó általánosan a bruttó fizetésből levonja, és fizeti be a dán adóhatóságnak.

Dániában az adóév január 1-jétől december 31-ig tart.

Az év végén összesítik az addig befizetett adóelőleget. Megkülönböztetnek teljes és részleges adófizetési kötelezettséget.

A munkába állást megelőzően **adókártyát** kell készíttetni az adóhatóság lakóhely szerinti illetékes kirendeltségén. Az adókártya tartalmazza azt az összeget, amit adómentesen megkap a munkavállaló, tehát a jövedelemadót csak a fizetést ezt meghaladó része után kell fizetni. Azoknak, akiknek a jövedelme nem haladja meg az adómentes összeget (jellemzően részmunkaidős diákoknak), nem kell adót fizetni, és az adóhivatal speciális kártyát (frikort) bocsát ki. Fontos megjegyezni ugyanakkor, hogy az egyéb járadékokat (munkaerőpiaci hozzájárulást, nyugdíjjáradék) nekik is meg kell fizetni.

A dán adórendszerrel, a regisztrációval és az adó-visszaigénylési eljárásról részletesen a dán adóhivatal (www.skat.dk) nyújthat személyre szabott felvilágosítást Önnek.

Társadalombiztosítás

A munkába állást követően – legkésőbb az első munkanapon vagy előtte – **a munkáltató köteles a munkavállalót a társadalombiztosítási intézményekhez bejelenteni.** A munkavállalóknak és az egyéni vállalkozóknak jövedelmük 8 százalékát munkaerőpiaci-hozzájárulásként be kell fizetniük. A fizetési kötelezettség független az adófizetési kötelezettségtől, így tehát a járadékokat azoknak is fizetniük kell, akik egyébként mentesülnek az adófizetés alól.

A társadalombiztosítási rendszer néhány kivételtől eltekintve teljes körű és általános. A dán jóléti állam széleskörű juttatásokat biztosít a biztosítottak részére betegség, gyermekvállalás esetén vagy a nyugdíjba vonulást követően.

Egészségügyi ellátás

A betegség miatt munkaképtelen munkavállalók betegbiztosítási ellátásra (táppénz) jogosultak, melyet az első két hétben a munkáltató, az ezt követő időszakra pedig az önkormányzat folyósít. Fontos megjegyezni, hogy a munkáltató, illetve az önkormányzat eltérő feltételek mellett fizeti a juttatást.

A dán munkavállalás és a dán egészségbiztosítási rendszerben létrejött biztosított jogviszonyt megelőzően a magyar egészségügyi szolgáltatásra jogosult személyek a hazai hatóság által kiállított Európai Egészségbiztosítási Kártyával vehetnek igénybe orvosilag szükséges sürgősségi egészségügyi szolgáltatásokat Dániában.

Ingyenes egészségügyi ellátásra jogosult valamennyi Dániában élő lakos és az EU/EGT más tagállamainak állampolgára is az országba történő megérkezést követően. Az egészségügyi ellátásra való jogosultságot Dániában a már említett „sárga kártyával” kell igazolni.

A 16 éven aluliaknak a kártya kiállítása nem automatikus, de a szüleik bármikor igényelhetnek számukra is ilyen dokumentumot a lakóhely szerint illetékes önkormányzatnál.

Amíg Magyarországon lakóhellyel rendelkezik, és a dán biztosítási rendszerbe be-, illetve kilép, így a dán munkaviszony

keletkezése és megszűnése esetén is, a hazai lakóhely szerinti egészségbiztosító felé bejelentési kötelezettséggel tartozik, melynek a biztosítás létrejöttét, illetve megszűnését követő 15 napon belül eleget kell tennie.

Ha valaki végleg hazatér, a dán egészségbiztosítónál kötelező kijelentkezni. A külföldi biztosítás megszűnését a kinti biztosító által kiállított formanyomtatvánnyal vagy hatósági igazolással szükséges igazolni a magyar hatóság felé.

További információ az alábbi weboldalon érhető el:

www.neak.gov.hu.

Álláskeresői ellátás

Az EU/EGT állampolgárok bármely tagállamban jogosultak a munkaerőpiaci szolgáltatások igénybevételére. Mind a hazai, mind a dán **munkaviszony megszűnése esetén** érdemes felkeresni a helyi munkaügyi szolgálatot, és kérni a munkaviszony igazolását (U1 uniós nyomtatvány), valamint érdeklődni az álláskeresői ellátás igénybevételének lehetőségéről.

Álláskeresői ellátásra Dániában csak az a személy jogosult, aki

- a munkáját önhibáján kívül veszítette el;
- álláskeresőként regisztrálta magát a helyi munkaügyi szolgálatnál (Arbejdsformidling
- vagy AF) és rendszeresen részt vesz a szolgálat munkatársai-val való egyeztetéseken;
- legalább egy éve tagja valamely munkanélküli biztosítási alapnak;
- az elmúlt három évben legalább 52 hét (részmunkaidős biztosítottak esetén 34 hét) munkaviszonnyal rendelkezett (Ebbe a katonai szolgálat továbbá bizonyos szakképzések időtartamát is beleszámítják).

További feltételekről kérjük, érdeklődjön a helyi dán munkaügyi szolgálatnál.

A dániai munkaviszony megszűnése esetén, hazatérés előtt ajánlatos felkeresni a helyi munkaügyi szolgálatot, és kérni a dán munkaviszony igazolását az ún. PDU1 (korábban E301) nyomtatványon, valamint érdeklődni az álláskeresői ellátás igénybevételének lehetőségéről.

Azoknak az uniós állampolgároknak, akik egy másik tagállamban váltak munkanélkülivé és ezért onnan kapják az álláskeresői ellátást, lehetőségük van három hónapon keresztül az ellátásuk exportálására, annak érdekében, hogy Dániában keressenek állást. Az exportálás időszaka alatt az ellátását továbbra is az ellátást megállapító ország foglalkoztatási szervezete fogja folyósítani. Ehhez az ellátást megállapító tagállam foglalkoztatási szervezeténél az ún. PDU2 nyomtatványt kell igényelni, amelyet be kell mutatni az illetékes munkaügyi szervezetenél.

A társadalombiztosítás más területeitől eltérően a **munkanélküli biztosítás fizetése** önkéntes. A munkanélküli biztosítás igénybevételéhez a munkavállalónak valamelyik munkanélküli biztosítási alaphoz (arbejdsløshedskasse, vagy röviden a-kasse) kell csatlakoznia, melyek listája a arbejdsløshedskasse.dk oldalon érhető el.

Az állami öregségi nyugdíjra (folkepension) vonatkozó korhatár a munkavállaló születési ideje alapján alakul. A dán nyugdíjrendszerrel kapcsolatos további információ az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság www.onyf.hu oldalán érhető el.

Családi pótlékra (børnefamilieydelse) Dániában azok jogosultak, akiknek 18 éven aluli gyermekük van. A támogatást negyedévenként, január, április, július és október 20. napján folyósítják. A juttatás független a jövedelemtől, és nem kell feltüntetni az adóbevallásban sem. A családi támogatás összegét a jövedelemkiegészítő támogatáson felül folyósítják az arra jogosultak számára. Összege a gyermekek életkorától függően alakul.

A dán anyasági és családi támogatásokról további részletes információ a www.borger.dk honlapon is elérhető.

4. VÉGZETTSÉGEK ELISMERTETÉSE

Végzettségek elismertetése

Az Európai Unió közösségi jogi szinten kizárólag a szabályozott szakmák (Regulated professions) gyakorlásáról rendelkezik, ezek körét azonban minden ország maga határozza meg és köti bizonyos végzettség vagy képzettség meglétéhez. Ahhoz, hogy valaki jogosulttá váljon ilyen foglalkozások gyakorlására, kérnie kell az adott ország illetékes hatóságától bizonyítványa, oklevele elismerését. Az egyes országok szabályozott szakmáiról az Európai Bizottság honlapján lehet tájékozódni.

(ec.europa.eu/growth/tools-databases/regprof/)

Ha egy szakma nem minősül szabályozottnak, az elismerés az adott ország nemzeti joga szerint történik. Ilyenkor rendszerint a munkáltató dönti el, hogy az adott képesítést megfelelőnek tartja-e az ellátandó munkához.

Az ENIC-NARIC (European Network of Information Centres – National Academic Recognition Information Centres) hálózat irodái nyújtanak tájékoztatást arról, miként történik országukban a külföldi oklevelek elismertetése.

A dán központ elérhetősége: ufm.dk/recognition

Az Oktatási Hivatal Magyar Ekvivalencia és Információs Központja, a magyar ENIC/NARIC iroda az igénylő kérelmére a magyar bizonyítványokról és oklevelekről (az egészségügyi képesítéseket és az építész szakképzettséget tanúsító okiratok kivételével) magyar nyelvű hatósági bizonyítványt állít ki. (www.oktatas.hu » Képesítések elismertetése)

5. LAKHATÁS, BANKSZÁMLANYITÁS, JOGOSÍTVÁNY

Lakhatás/szállás

Lakáshirdetések a jelentősebb dán újságok (Jyllands-Posten, Berlingske, Tidende, Politiken) megfelelő rovataiban találhatóak meg. A megállapított lakbérhez járulékos költségek is kapcsolódhatnak. Fontos tudni, hogy az ingatlanközvetítő cégek jutalékot számolnak fel a bérlők felé, melynek összege általában 1-3 havi bérlési díjnak felel meg. Általános szabály továbbá, hogy a bérlő

kauciót fizet (1-3 havi bérlési díjnak megfelelő összeg), illetve a ki-költözést 3 hónappal korábban jelezni kell a bérbeadó felé. Minden esetben érvényes szerződést kell kötni, ami védi a bérlő jogait.

Bankszámlanyitás

Bármilyen hivatalos ügy intézésének az alapja, hogy az illető rendelkezzen dán CPR-számmal. Ha megkapja a kártyát, intézheti a bankszámlanyitást. Bizonyos bankok az ügyintézésért költséget számolnak fel.

Magyar jogosítvány használata Dániában

Ha a magyar állampolgár tartósan letelepedett Dániában, a 90 napot meghaladó tartózkodás esetén a magyar jogosítvány használatát be kell jelenteni a dán hatóságoknál. A dán jogosítványt mindenféle vizsga nélkül kiállítják (érvényes magyar jogosítvánnyal) a Borgerservice elnevezésű hatóságnál. További információ az alábbi weboldalon érhető el: www.fstyr.dk.

Az EURES a hazatérésben is segít

Egy hosszabb külföldi tartózkodás után a Magyarországra visszatéréshez is szükséges lehet iránymutatás. Az EURES Magyarország a hazatérő munkavállalókat is segíti az álláskeresésben, elhelyezkedésben és támogatja őket abban, hogy a külföldön szerzett tapasztalataikat és nyelvtudásukat itthon kamatoztathassák.

Az EURES „Újra Itthon!” című kiadványa gyakorlati ügyintézési tanácsokat ad a hazatérést tervező magyar állampolgároknak. Letölthető innen: https://eures.munka.hu/Lapok/eures_allaskeresoknek/eures_allaskeresoknek_hazaterok.aspx

TOVÁBBI HASZNOS ELÉRHETŐSÉGEK

Általános információk: konzuliszolgalat.kormany.hu
www.euvonal.hu, www.newindenmark.dk,
www.statsforvaltningen.dk, icitizen.dk, www.vejle.dk,
denmark.dk, www.visitcopenhagen.dk,
www.internations.org, www.worktrotter.dk,
www.egpatindenmark.com, www.expatarrivals.com

Adózás: www.skat.dk, www.copcap.com

Társadalombiztosítás: www.neak.gov.hu,
arbejdsløshedskasse.dk, www.borger.dk

Nyugdíj:

**Udbetaling Danmark
International Pension & Social Security**
Cím: Sortemosevej 2, DK-3450 Allerød, Danmark
Tel.: 00 45 33 95 50 00
Fax: 00 45 33 91 56 54
Honlap: www.penst.dk
E-mail: penst@penst.dk

Bankok: www.nordea.dk, www.danskebank.dk, www.jyskebank.dk
Ingatlanportálok: www.cityapartment.dk, www.boligportal.dk,
www.airbnb.dk, www.lejebolig.dk, www.boligkontoret.dk,
www.copenhagenflats.dk, www.boliger.dk, www.AkutBolig.dk

Munkavállalás: www.eures.dk, www.workindenmark.dk,
www.stepstone.dk, www.ofir.dk, www.jobindex.dk, www.denmark.dk,
www.jobsincopenhagen.com, www.monster.dk
www.jobnet.dk,

Európai önéletrajz: www.europass.hu

Szakszervezet: www.lo.dk

Oktatás: www.eng.uvm.dk, studies.ku.dk, ufm.dk/recognition,
www.studyindenmark.dk

Diplomák elismertetése: www.enic-naric.net

Nyelvtanulás: www.denmark.dk/en/meet-the-danes/language/starting-danish-lessons, www.laerdansk.dk

Dán Királyság Nagykövetsége Budapest

Cím: 1122 Budapest, Határőr út 37.

Telefon: (00) (36) 1 487 9000

Fax: (00) (36) 1 487 9045

E-mail: budamb@um.dk

Web: ungarn.um.dk

Magyarország Nagykövetsége Kopenhága

Cím: Øregårdsvænget 9, 2900 Hellerup, Dánia

Telefon: (00) (45) 39 63 16 88

Fax: (00) (45) 39 63 00 52

E-mail: mission.cph@mfa.gov.hu

Web: www.kormany.hu/hu/kulgzdasagi-es-kulugyminiszterium/kulkepvisetelek

A kiadványban szereplő adatok tájékoztató jellegűek és nem teljes körűek.

Kapcsolatba lépett már az EURES-sel?

Kérdéseire szívesen válaszolunk.

e-mail: eures@lab.hu

Facebook: facebook.com/EURESHungary

További információk

EURES – Az Európai Foglalkoztatási Mobilitás Portálja:

eures.europa.eu

European Job Days – Európai Állásbörzék: europeanjobdays.eu

EURES Magyarország hálózat weboldala: eures.munka.hu

Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat: nfsz.munka.hu

Virtuális Munkaerőpiac Portál: vmp.munka.hu

PÉNZÜGYMINISZTERIUM 2018.

Kiadó:

Pénzügyminisztérium

Foglalkoztatási Szolgálat Főosztály

EURES Nemzeti Koordinációs Iroda

MUNKAVÁLLALÁSI FELTÉTELEK

DÁNIA

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE